

GEMEENTE DELFZIJL

**BESTEMMINGSPLAN
WAGENBORGEN - KINDCENTRUM**

Rho

**—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**

**BESTEMMINGSPLAN
WAGENBORGEN - KINDCENTRUM**

20171709 / 29-11-2018

**BESTEMMINGSPLAN WAGENBORGEN - KINDCENTRUM
GEMEENTE DELFZIJL 20171709 / 29-11-2018**

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
2. HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELINGEN	3
2. 1. Huidige situatie	3
2. 2. Huidige locatie en leerlingenaantal	3
2. 3. Planologische situatie	4
3. BELEIDSKADER	5
3. 1. Rijksbeleid	5
3. 2. Provinciaal beleid	6
3. 3. Regionaal beleid	7
3. 4. Gemeentelijk beleid	8
3. 5. Dorpsinitiatief: Zorg voor een toekomstbestendig Wagenborgen	10
4. PROGRAMMA VAN EISEN	11
5. LOCATIEKEUZE EN STEDENBOUWKUNDIGE INPASSING	13
5. 1. Locatie	13
5. 2. Stedenbouwkundige randvoorwaarden	14
6. EFFECTEN OP/VAN DE OMGEVING EN RANDVOORWAARDEN	18
6. 1. Algemeen	18
6. 2. Landschappelijke inpassing	18
6. 3. Milieuzonering	18
6. 4. Bodem	18
6. 5. Water	19
6. 6. Luchtkwaliteit	21
6. 7. Geluid	21
6. 8. Ecologie	22
6. 9. Archeologie en cultuurhistorie	23
6. 10. Externe veiligheid	23
6. 11. Aardbevingsbestendig bouwen	26
6. 12. Kabels en leidingen	26
7. TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN	27
7. 1. Het juridisch systeem	27
7. 2. Toelichting op de bestemmingen	27

8. UITVOERBAARHEID	29
8. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	29
8. 2. Economische uitvoerbaarheid	29

BIJLAGEN:

Bijlage 1 Resultaten watertoets, waterschap Hunze en Aa's

Bijlage 2 Onderzoek Natuurbeschermingswet, Ecoreest Appingedam.

Bijlage 3 Advies externe veiligheid, Omgevingsdienst Groningen

Bijlage 4 Advies externe veiligheid, Veiligheidsregio Groningen

Bijlage 5 Reactienota overleg en inspraak

1. INLEIDING

De afgelopen jaren is het aardbevingsbestendig maken van gebouwen een belangrijk thema in Noord-Groningen. Hoofddoel: de veiligheid van de inwoners te garanderen. Voor het aardbevingsbestendig maken van de scholen is eerst regionaal en vervolgens per gemeente een programmaplan opgesteld, zo ook in de gemeente Delfzijl.

Binnen de versterkingsopgave heeft de versterking van de meest kwetsbare functies (onderwijs, zorg, ambulance, brandweer) prioriteit. Voor onderwijsfuncties heeft dit geresulteerd in een apart programma van maatregelen. De versterkingsopgave biedt tevens de kans om scholen toekomstbestendig te maken en in te spelen op demografische veranderingen.

Op basis van het *Programmaplan Huisvesting Scholen Delfzijl* is de inzet om een nieuw kindcentrum in Wagenborgen te realiseren. Deze nieuwe ontwikkeling is voorzien op een deel van het Groot Bronswijkterrein, aan de zuidzijde van de Familie Bronsweg. De realisering van aardbevingsbestendige voorzieningen en toekomstbestendig onderwijs wordt daarmee voor Wagenborgen vormgegeven.

Tussen betrokken partijen (gemeentebestuur, schoolbesturen, NAM) is als nadere uitwerking van het *Programmaplan Huisvesting Scholen Delfzijl* een samenwerkingsovereenkomst aangegaan waarin de taken voor de betrokken partijen zijn weergegeven.

Planologisch is de voorgenomen ontwikkeling niet mogelijk op basis van het nog geldende bestemmingsplan *Wagenborgen - Kern (1979)*, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Groningen d.d. 17 juli 1981.

In het nieuwe bestemmingsplan voor de kern Wagenborgen (vastgesteld op 2 november 2017) is het terrein van het voormalige Groot Bronswijk niet meegenomen vanwege de nieuwe ontwikkelingen die in dit gebied worden voorzien.

Om de gewenste ontwikkeling van het kindcentrum juridisch-planologisch goed te kunnen regelen, is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Het voorliggende plan voorziet daarin.

De keuze voor de procedure van een bestemmingsplan boven die van een (uitgebreide) omgevingsvergunningsprocedure, heeft te maken met het feit dat een aantal zaken rond het bouwplan nog niet definitief is bij het opstellen van (het voorontwerp van) dit bestemmingsplan.

In het nieuwe kindcentrum worden de beide basisscholen van het dorp ondergebracht en krijgt ook de peuteropvang een plaats.

Na het opstellen van een programma van eisen en het bepalen van de locatie is de juridisch-planologische regeling een logische volgende stap van het project. Parallel hieraan wordt gewerkt aan het bouwplan voor het kindcentrum.

In deze plantoelichting worden na deze inleiding achtereenvolgens beschreven:

- de huidige situatie en relevante ontwikkelingen (hoofdstuk 2);
- het beleidskader (hoofdstuk 3);
- een toelichting op het programma van eisen (hoofdstuk 4);

- uitgangspunten voor de ruimtelijke structuur: de locatiekeuze en de voorgenomen inrichting (hoofdstuk 5);
- toetsing aan de omgevingsaspecten (hoofdstuk 6);
- een toelichting op de bestemmingen (hoofdstuk 7);
- een weergave van de uitvoerbaarheidsaspecten (hoofdstuk 8).

2. HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELINGEN

2. 1. Huidige situatie

Het plangebied van dit bestemmingsplan heeft betrekking op een gebied aan de zuidoostzijde van de dorpskern van Wagenborgen. Het betreft hier een locatie waarop jarenlang de psychiatrische inrichting Groot Bronswijk was gehuisvest. Na de sluiting is de locatie vanaf 2010 een aantal jaren in gebruik geweest voor de huisvesting van werknemers, werkzaam aan de NUON-centrale op de Eemshaven.

Van oudsher heeft het gebied van Groot Bronswijk een parkachtige uitstraling en dat karakter is nog steeds aanwezig, zoals ook de luchtfoto in figuur 1 aangeeft. Met de bouw van het nieuwe kindcentrum wordt met dit karakter rekening gehouden. In hoofdstuk 5 van deze toelichting komt dat uitgebreid aan de orde.

De begrenzing van het plangebied wordt bepaald door de beoogde nieuwe activiteiten voor het nieuwe kindcentrum, zowel voor de bebouwing als voor de overige functies, zoals verkeers- en parkeerruimtes. Aan de west- en noordzijde wordt aangesloten op het nieuwe bestemmingsplan Wagenborgen - 2017. Aan de zuidzijde wordt op het bestemmingsplan Buitengebied - Zuid aangesloten.

De begrenzing van het plangebied wordt mede ingegeven door de wenselijkheid ruimte te reserveren voor een tweezijdige ontsluiting (zie ook hoofdstuk 6.10).

Figuur 1. Luchtfoto plangebied met globale locatie nieuw Kindcentrum.

2. 2. Huidige locatie en leerlingenaantal

Er staat in Wagenborgen één basisschool, *De Kronkelaar*, aan de Hoofdweg 81. De basisschool is in 2015 ontstaan als samenwerkingsschool van obs *De Waarborg* en pcb *De Blinke*. Het schoolgebouw dateert van medio jaren '70/begin jaren '80. Op de laatste teldatum (1 oktober 2017) bedroeg het leerlingenaantal van *De Kronkelaar* 158.

2. 3. Planologische situatie

Voor het gebied van het Groot Bronswijkterrein geldt - tot het van kracht worden van dit nieuwe plan - planologisch het bestemmingsplan *Wagenborgen Kern (1979)*, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Groningen d.d. 17 juli 1981.

Dit bestemmingsplan was nog gebaseerd op de aanwezigheid van de instelling Groot Bronswijk die jarenlang op de locatie ten zuiden van de Familie Bronsweg gevestigd is geweest. Het gebied heeft daarin, overeenkomstig het gebruik van die jaren, een bestemming Bijzondere doeleinden, categorie BD-B, bedoeld voor verzorging, verpleging en vergelijkbare doeleinden.

In verband met de wens voor een voorbereidingsbescherming heeft de gemeenteraad voor een viertal zorglocaties, waaronder die van het terrein Groot Bronswijk, op 30 november 2017 een voorbereidingsbesluit vastgesteld, waarmee een aanhoudingsplicht geldt voor vergunningplichtige activiteiten. Dit om ongewenste planologische ontwikkelingen te voorkomen.

Bij gewenste planologische ontwikkelingen, zoals met het kindcentrum aan de orde, kan het voorbereidingsbesluit worden doorbroken.

Met het oog daarop is voor het nieuwe kindcentrum een op maat gemaakte juridisch-planologisch regeling nodig. Dit nieuwe bestemmingsplan voorziet daarin.

3. BELEIDSKADER

3. 1. Rijksbeleid

Binnen het rijksbeleid zijn de *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*, de *Ladder voor Duurzame verstedelijking* en het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening* van belang.

3.1.1. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte 2040* is op 13 maart 2012 in werking getreden. De structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Om de bestuurlijke drukte te beperken brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij burgers en bedrijven, laat het meer over aan gemeenten en provincies en komen de burgers en bedrijven centraal te staan. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op nationale belangen dan voorheen. De ontwikkeling in het plangebied raakt geen van de onderscheiden rijksbelangen.

De structuurvisie is via regels verankerd in het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening* dat in 2012 van kracht is geworden. Dit besluit geeft voor het plangebied geen direct bindende regels.

3.1.2. Ladder voor duurzame verstedelijking

Voor de ruimtelijke ontwikkeling van stedelijke functies gaat de SVIR uit van de *Ladder voor duurzame verstedelijking*, vastgelegd in het *Besluit ruimtelijke ordening* (artikel 3.1.6. lid 2 *Bro*). Deze ladder is bedoeld om zuinig om te gaan met de beschikbare ruimte, de behoefte goed in beeld te brengen en deze regionaal af te wegen. Deze 'Ladder' is van toepassing op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. De definitie hiervan is weergegeven in artikel 1.1.1 lid 1 onder i *Bro*: *een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen*.

Onder 'andere stedelijke voorzieningen' vallen sociale en culturele voorzieningen en voorzieningen in het onderwijs. De Ladder is dus van toepassing op het realiseren van het nieuwe kindcentrum.

Daarbij moet echter worden opgemerkt dat de locatie binnen het door de provincie aangewezen "bestaand bebouwd gebied" valt; dit mede gelet op de eerdere aanwezigheid van Groot Bronswijk. Een extra toetsing is daarmee niet nodig. Overigens is een zorgvuldige locatieafweging gedaan; lees daarover meer in hoofdstuk 5.1.

Ten aanzien van het behoefteaspect het volgende.

Het *Programmaplan Huisvesting Scholen* geeft aan dat Wagenborgen als centrum-dorp fungeert voor het zuidelijke buitengebied van de gemeente en de daarin liggende kernen. Volgens het programmaplan, dat in goed overleg met de schoolbesturen Stichting Openbaar Onderwijs Marenland en de Stichting Christelijk Primair Onderwijs Noordkwartier is opgesteld, dient in Wagenborgen gestreefd te worden naar een nieuw kindcentrum.

De realisatie van het kindcentrum is gewenst om op toekomstige ontwikkelingen van leerlingendingen en kwaliteitsbehoud te kunnen inspelen. In het kindcentrum wordt de huidige basisschool (*De Kronkelaar*) gehuisvest. De voorziening wordt daarnaast meer dan een schoolgebouw. Het is de bedoeling er een veilige, gevarieerde en aantrekkelijke ontmoetingsplek van te maken en door toevoeging van andere voorzieningen het gebouw ook geschikt te maken voor andere activiteiten. Het gaat daarbij om aan het kindcentrum gerelateerde functies zoals de peuteropvang.

Ten behoeve van de nieuwbouw is in het gevolgde proces een zorgvuldige locatieafweging gedaan. Zie hoofdstuk 5.

3. 2. Provinciaal beleid

3.2.1. Provinciale Omgevingsvisie

Het provinciaal beleid is verwoord in de Provinciale *Omgevingsvisie Groningen* die op 1 juni 2016 is vastgesteld door Provinciale Staten. De visie bevat de lange termijnvisie over ruimte, milieu, water en mobiliteit. Het zorg dragen voor een aantrekkelijke, veilige en leefbare provincie Groningen zit integraal vervlochten in het milieu-, ruimtelijke ordenings-, water- en mobiliteitsbeleid van de provincie. Duurzaam, aantrekkelijk, leefbaar en veilig zijn belangrijke doelen bij de afwegingen en beleidskeuzes.

De provincie hanteert een ontwikkelingsgerichte wijze van werken. Dit doet de provincie bij economische ontwikkeling, maar ook bij het versterken en beschermen van het landschap, cultureel erfgoed en de natuur. De provincie doet dit ook vanwege de beleefbaarheid en de positieve bijdrage die dit heeft op de leefomgeving. De provincie zet in op dynamische sterke steden en inspirerende, vitale dorpen. De provincie stimuleert dynamiek en geeft ruimte aan ontwikkelingen. Als het gaat om het bieden van ontwikkelruimte, wordt er gedifferentieerd naar gebieden.

3.2.2. Omgevingsverordening

Ter uitvoering van het beleid uit de Omgevingsvisie hebben Provinciale Staten eveneens op 1 juni 2016 een provinciale *Omgevingsverordening* vastgesteld¹. De verordening bevat regels over onze fysieke leefomgeving en wel voor de onderwerpen ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en ontgrondingen. Daarmee sluit het aan bij de eerdere verordening.

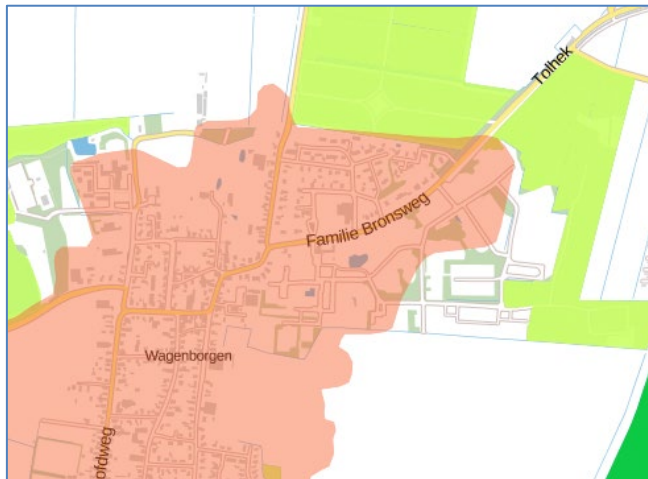
De verordening bevat algemene regels omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en de daarbij behorende toelichting. Deze regels moeten bewerkstelligen dat provinciale ruimtelijke belangen doorwerken op het lokale niveau. Dat betekent dat gemeenten zich bij het opstellen van (nieuwe) bestemmingsplannen hieraan moeten houden; de voorwaarden zijn zowel inhoudelijk als methodisch.

In de Omgevingsverordening wordt met betrekking tot de inhoud van bestemmingsplannen onder meer aandacht gevraagd voor de wijze waarop met de ruimtelijke kwaliteit en aspecten van duurzaamheid wordt omgegaan.

¹ Op enkele artikelen is de Omgevingsverordening nadien gewijzigd. Deze wijzigingen hebben geen direct gevolg voor dit bestemmingsplan.

Relevant is vanuit ruimtelijk oogpunt de landschapskaart (figuur 2). Als randvoorwaarde resulteert dit in een beschermende regeling voor de glaciale rug waarop Wagenborgen ligt. Er geldt daar een verbod op het afgraven, diepploegen, egaliseren en afschuiven van de glaciale rug. Daarvan kan alleen worden afgeweken als de werkzaamheden niet leiden tot aantasting van de herkenbaarheid van de glaciale rug.

Geconstateerd kan worden dat met dit bestemmingsplan de kenmerkende landschapswaarden niet worden aangetast. Er wordt in een gebied gebouwd waar reeds eerder bebouwing in de vorm van de psychiatrische inrichting Groot Bronswijk heeft bestaan met later de bebouwing voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Het nieuwe kindcentrum wordt voorzien op een locatie waar zich eerder het theepaviljoen bevond. Ten behoeve van het kindcentrum moet worden geheid, maar het maaiveld zal niet aanzienlijk worden afgegraven; plaatselijk zal eerder enige ophoging noodzakelijk zijn.

Figuur 2. Fragment kaart 6a landschapswaarden uit Omgevingsverordening Groningen (bruin: glaciale rug; groen: natuur, buiten dorp gelegen).

De veiligheidszone 2 langs de provinciale weg Delfzijl-Scheemda (N362) aan de oostzijde van Wagenborgen, die eveneens in de Omgevingsverordening is opgenomen, loopt niet door tot in het plangebied.

3. 3. Regionaal beleid

3.3.1. 3.3.1 Ontwikkelingsvisie Eemsdelta 2013

Op basis van de Ontwikkelingsvisie wil de regio werken aan een veilig en duurzaam ingerichte Eemsdeltaregio in 2030. Een regio met een aantrekkelijk woonklimaat en een goede balans tussen de economie en de ecologie. De Ontwikkelingsvisie wil daarbij twee functies vervullen:

- het aanjagen van ontwikkelingen en functies in de regio;
- het sturen en ordenen hiervan.

Ten aanzien van de concentratie in centrumdorpen wordt in de visie vermeld dat lokale voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs en detailhandel gevoelig zijn voor de concentratie van functies. Het totale niveau van bovenlokale voorzieningen voor de regio als geheel wordt op niveau gehouden door deze te concentreren in de regionale centra en in een beperkt aantal centrumdorpen. De huidige centrumdorpen Uithuizermeeden, Loppersum en Middelstum zijn robuust, goed bereikbaar via weg en/of spoor en samen met de regionale centra de dragers van de robuuste ruimtelijke structuur.

3.3.2. Woon- en Leefbaarheidsplan Eemsdelta

Het *Woon- en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (2013)* geeft aan hoe samen met bewoners het wonen en leven op een goed niveau gehouden kan worden en hoe gewerkt gaat worden aan goede woningen, goede zorg, onderwijs en bereikbare voorzieningen. In de Eemsdelta zijn drie soorten dorpen en steden: woondorpen, centrumdorpen en regionale centra. Zij krijgen ieder hun eigen investeringen in wonen, welzijn en zorg, onderwijs, detailhandel en bereikbaarheid. De centrumdorpen zijn de kernen met een volledig pakket aan dagelijkse voorzieningen. Wagenborgen wordt gerekend tot de zogenaamde centrumdorpen.

Het *Woon- en leefbaarheidsplan Noord-Groningen Leeft! (2017)* zet de lijn van het vorige plan door. Er wordt echter verwacht dat de kernen Wagenborgen, Spijk en Warffum op den duur niet hun volledige basispakket aan voorzieningen kunnen behouden, maar dat er voor deze kernen wel een verzorgende functie aanwezig blijft.

3. 4. Gemeentelijk beleid

3.4.1. Huisvestingsplan scholen

Begin 2015 is het scholenprogramma in het aardbevingsgebied van Noord-Groningen van start gegaan.

Eerst is er op hoofdlijnen een visie gevormd: waar willen we met onze scholen in de toekomst naar toe? Om adequaat op die vraag te kunnen reageren, is niet alleen naar de bouwtechnische staat van gebouwen gekeken, maar ook naar de verwachte ontwikkelingen van leerlingenaantallen.

De visievorming op hoofdlijnen heeft geresulteerd in een regionaal scholenprogramma: Programmaplan *Huisvesting Scholen-2015*². Doel is te komen tot een duurzame huisvestingssituatie voor het onderwijs.

Direct volgend op de visievorming is per gemeente in het aardbevingsgebied een programmaplan gemaakt. Voor Delfzijl is dat het *Programmaplan huisvesting scholen gemeente Delfzijl*³. Met de vaststelling in de gemeenteraad van Delfzijl op 14 juli 2016 kreeg dit programmaplan een definitieve status.

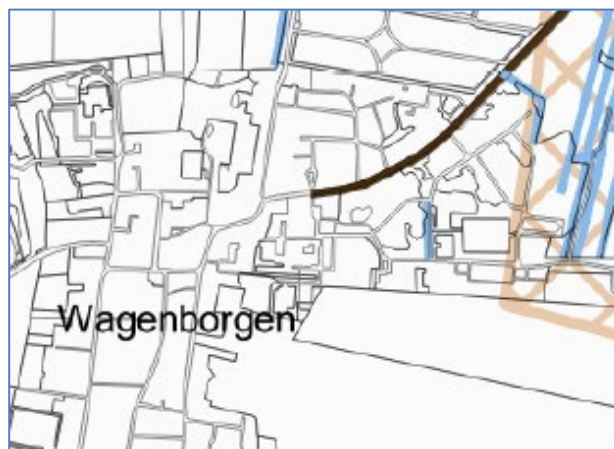
² Programmaplan Huisvesting Scholen, Plan van aanpak in het kader van het bouwkundig versterken van schoolgebouwen in het Groningse gaswinningsgebied, i.o.v. 11 Groningse aardbevingsgemeenten.

³ Programmaplan scholen gemeente Delfzijl, i.o.v. de 11 aardbevingsgemeenten en NAM, Weesthuis Associatie, Groningen, 2016 (eindversie, projectnummer: 200 01).

Doel is om in de periode 01-01-2016 tot 01-01-2021 de onderwijshuisvesting aardbevingsbestendig én toekomstbestendig te maken. Deze ambitieuze doelstelling vraagt ook het nodige aan planologische regelgeving. Het programmaplan is in samenspraak tussen gemeente en schoolbesturen opgesteld. Ook de visie van instellingen voor peuter- en kinderopvang is nadrukkelijk in het programmaplan betrokken. Wagenborgen is in het *Programmaplan* ingedeeld bij de kernen in het zuidelijke buitengebied van de gemeente Delfzijl.

3.4.2. Nota cultuurhistorie en cultuurhistorische waardenkaart gemeente Delfzijl

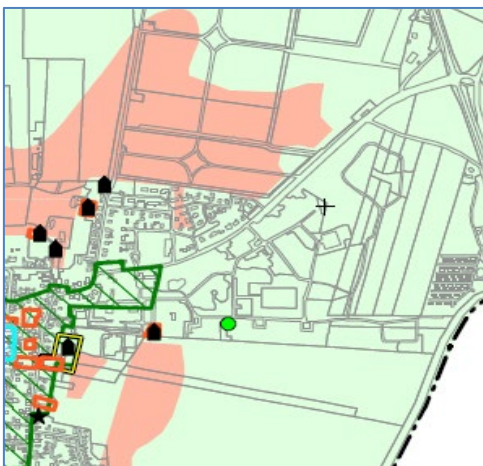
In deze nota uit 2016 zijn de cultuurhistorische waarden binnen de gemeente in beeld gebracht. In de nabijheid van het plangebied is sprake van enkele karakteristieke waterlopen, wegen (Familie Bronsweg) en een kenmerkend verkavelingspatroon. Zie ook figuur 3. Binnen het plangebied zelf zijn geen te beschermen elementen aanwezig.

Figuur 3. Fragment cultuurhistorische waardenkaart (2016)

3.4.3. Archeologische advieskaart en beleidsnota archeologie, gemeente Delfzijl

In 2013 is de archeologische verwachtingskaart en beleidsadvieskaart herzien en is de Nota Archeologie opgesteld. Deze nota vormt de basis van het archeologiebeleid van de gemeente, dat zijn weerslag heeft gekregen in gemeentelijke bestemmingsplannen en de Erfgoedverordening 2013. In opdracht van de gemeente Delfzijl heeft RAAP een evaluatie en actualisatie van het gemeentelijke beleid uitgevoerd. Dit heeft in 2017 tot vaststelling van een herziening geleid. Voor het plangebied en omgeving geldt een lage verwachtingswaarde (figuur 4). Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk, zoals ook uit advies van Libau blijkt. Libau heeft eveneens gekeken naar de (globale) aanduiding

“historische kern” die gedeeltelijk tot over het plangebied loopt.

Figuur 4. Fragment archeologische beleidsadvieskaart (2017)
(groen= lage verwachtingswaarde)

Uit het advies van Libau (02-03-2018) blijkt dat de eigenlijke historische kern meer westelijk is gelegen en dat de historische bebouwingszone rond het plangebied betrekking heeft op enkele boerderijen en vrijstaande (renteniers-)woningen. Gezien de ligging van het plangebied buiten het historisch bebouwde gebied wordt archeologisch onderzoek niet noodzakelijk geacht.

3. 5. Dorpsinitiatief: Zorg voor een toekomstbestendig Wagenborgen

Vanuit het dorp is een toekomstvisie op het dorp ontwikkeld. Dit in een gezamenlijk proces met gemeente en woningcorporatie Groninger Huis. De bouw van het nieuwe kindcentrum past in deze visie. Een meer integrale visie op het voormalige Groot-Bronswijkterrein is in voorbereiding. Het toekomstplan is op 02-11-17 door de gemeenteraad behandeld en is als richtinggevend aangemerkt voor de toekomstige invulling.

4. PROGRAMMA VAN EISEN

Het ruimtelijk programma voor de te bouwen voorziening wordt gevormd door de toekomstige gebruikers: de basisscholen en de peuteropvang. Samen met de gemeente Delfzijl is een programma van eisen⁴ opgesteld, dat de volgende uitgangspunten kent:

- de educatieve behoeftes zijn vertaald naar een aantal vierkante meters. Er is tevens rekening gehouden met een flexibele invulling, bouwfysische condities en veiligheid;
- er is rekening gehouden met technische eisen, eisen aangaande het aardbevingsbestendig bouwen en eisen vanuit een duurzaam concept;
- er is rekening gehouden met de ruimtelijke randvoorwaarden die de terreinsituatie met zich mee brengen.

De partners in het project hebben een onderwijsvisie opgesteld met de belangrijkste thema's in het onderwijsconcept. Deze visie is nadrukkelijk verwerkt in het bouwkundig concept dat voor het nieuwe kindcentrum is opgesteld.

Het ruimtelijk programma van de scholen, het aantal vierkante meters waarover beschikt kan worden, wordt bepaald door het aantal scholen en het aantal kinderen. De *Wet op het Primair Onderwijs* geeft aan met welke minimale afmetingen voor de verschillende ruimtes rekening moet worden gehouden. Eisen voor de huisvesting voor de peuteropvang zijn vastgelegd in de gemeentelijke verordening (2016). Op basis van de verwachte bevolkingsdaling is in het *Programmaplan Scholen Delfzijl* een raming gedaan aangaande de ontwikkeling van de leerlingenaantallen. In de scholentransitie is ervan uitgegaan dat er mogelijk in de toekomst ook kinderen vanuit de omgeving naar Wagenborgen gaan.

De leerlingenprognose is de basis geweest voor het Programma van eisen, waarbij rekening is gehouden met een zogenaamde 'vaste kern' vanaf 2025, ofwel een oppervlakte die minimaal benodigd is. Daarnaast is rekening gehouden met een 'flexibele schil', extra ruimtes om in te spelen op toekomstige ontwikkelingen, zoals ten gevolge van de bevolkingskrimp. Zoals navolgende tabel laat zien, wordt gemeentelijk uitgegaan van het leerlingenaantal in 2025 voor de 'vaste kern', terwijl de eventuele overmaat met andere functies ingevuld kan worden.

Dit heeft geresulteerd in de volgende (afgeronde) ruimtebehoefte:

leerlingprognoses 1-oktober 2015	2015	2018	2025	BVO vast	BVO flex
				v.a. 2025	2018- 2025
Kindcentrum Wagenborgen Peuterspeelzaal	215	208	160	1256 60	250 0
Totaal	215	208	160	1316	250
Volgens VNG norm in 2018				1.506 m ²	

Figuur 5. Verwachte ruimtebehoefte (Programma van eisen, 2017)

⁴ Op 02-12-14 is door betrokken partijen een samenwerkingsovereenkomst getekend, die de basis heeft gevormd voor het Programma van Eisen.

Deze ruimtebehoefte is vervolgens vertaald naar een benodigde oppervlakte (er is een ruimtebehoefte gebleken van 1512 m² voor onderwijsruimtes en 87 m² voor de peuteropvang). Dit heeft geresulteerd in totaal circa 1600 m² aan bebouwing. Met inachtnaam van een zekere flexibiliteit zal het bestemmingsplan hiervoor de ruimte moeten bieden.

Naast deze behoefte aan bebouwing moet rekening worden gehouden met onbebouwde voorzieningen: pleinruimtes, verkeers- en parkeervoorzieningen, een smok & vot-voorziening, landschaps- en groenvoorzieningen et cetera. Deze ruimtebehoefte kan op circa 1600 m² worden gesteld. Daarmee is in totaal circa 3200 m² benodigd. Gezamenlijk vormt dit het programma voor het bestemmingsplan en bouwplan.

Voor het bestemmingsplan zijn - naast het hoofdgebouw - ook fietsenstallingen en bergingen van belang, evenals voldoende parkeergelegenheid en aandacht voor het milieu. De bebouwing en onbebouwde voorzieningen (parkeervoorzieningen, speelpleinen, groenvoorzieningen en dergelijke) worden geregeld in de planregels van dit bestemmingsplan. Verder wordt in het bestemmingsplan rekening gehouden met verkeersbewegingen. Op de relatie met de overige aspecten wordt ingegaan in hoofdstuk 5.

5. LOCATIEKEUZE EN STEDENBOUWKUNDIGE INPASSING

5. 1. Locatie

De gemeenteraad van Delfzijl heeft in zijn vergadering van 30 maart 2017 besloten om op het terrein van Groot Bronswijk het nieuwe kindcentrum te bouwen. Voor dat tot deze locatie is besloten, zijn verschillende locaties afgewogen⁵:

1. locatie De Waarborg, Hoofdweg 79;
2. locatie De Blinke, Tonnistil 20;
3. locatie gemeentewerf/sportvelden, Hoofdweg 166;
4. locatie terrein Groot Bronswijk, Familie Bronsweg;
5. locatie Menterne, De Wilgen (voormalig zorgcentrum).

De onderzochte locaties zijn in figuur 6 weergegeven.

Figuur 6. Zoeklocaties kindcentrum (Locatieonderzoek Kindcentrum Wagenborgen, 2016)

In de locatieafweging is beoordeeld op:

- Kwaliteit van de locatie.
- Beschikbare ruimte met voldoende flexibiliteit.
- Sociale veiligheids- en inpasbaarheid in de omgeving.
- Verkeersveiligheid en bereikbaarheid.
- Eigendomssituatie.
- Huidige planologische situatie.
- Stedenbouwkundige inpasbaarheid.

Op grond van de hiervoor genoemde aspecten is gebleken dat de locaties Groot Bronswijk en sportvelden de beste mogelijkheden bieden.

Herbouw op één van beide schoollocaties heeft als nadeel dat in tijdelijke huisvesting moet worden voorzien.

⁵ Locatieonderzoek Kindcentrum Wagenborgen, gemeente Delfzijl, 04-04-2016.

Bovendien bieden deze locaties minder goede mogelijkheden voor de gewenste situering in een meer natuurlijke omgeving. Ook vanuit oogpunt van verkeer en parkeren bieden deze locaties minder goede mogelijkheden als gekeken wordt naar de benodigde parkeerruimte en smok & vot-voorzieningen.

De locatie Menterne blijkt op zichzelf voldoende oppervlakte te bieden, maar kent (via de aanwezige woonstraten) geen optimale bereikbaarheid. Ook is die locatie aan de rand van het dorp gelegen, hetgeen voor een onderwijsvoorziening minder aantrekkelijk is. Datzelfde geldt voor de locatie van de sportvelden.

In het locatieonderzoek is als nadeel van de locatie Groot Bronswijk Bronswijk geconstateerd dat de beoogde gronden niet ingemeentelijk eigendom waren. Dit nadeel is inmiddels (najaar 2017) opgelost door de aankoop van de betreffende gronden door de gemeente.

Resumerend is de locatie Groot Bronswijk naar voren gekomen als meest geschikte optie voor de bouw van het nieuwe kindcentrum.

5. 2. Stedenbouwkundige randvoorwaarden

5.2.1. Algemeen: ontwikkeling terrein Groot Bronswijk

Hoewel dit bestemmingsplan alleen betrekking heeft op het nieuwe kindcentrum, wordt in overleg met betrokkenen nagegaan wat de gewenste invulling is van het gehele terrein van het voormalig Groot Bronswijk. Hierover volgt te zijner tijd een aparte planvorming. Het dorp Wagenborgen neemt in de verdere uitwerking het initiatief, de gemeente Delfzijl ondersteunt waar dat nodig is.

Uitgangspunt is in elk geval om de kenmerkende landschapsstructuur te handhaven en de mogelijkheden voor passende functies als wonen, zorg of welzijn te onderzoeken. Verder wordt ervan uitgegaan dat de gronden, die globaal gesproken liggen tussen het nieuwe kindcentrum en de Hoofdweg, hun huidige onbebouwde karakter behouden.

5.2.2. Situering en oriëntatie Kindcentrum⁶

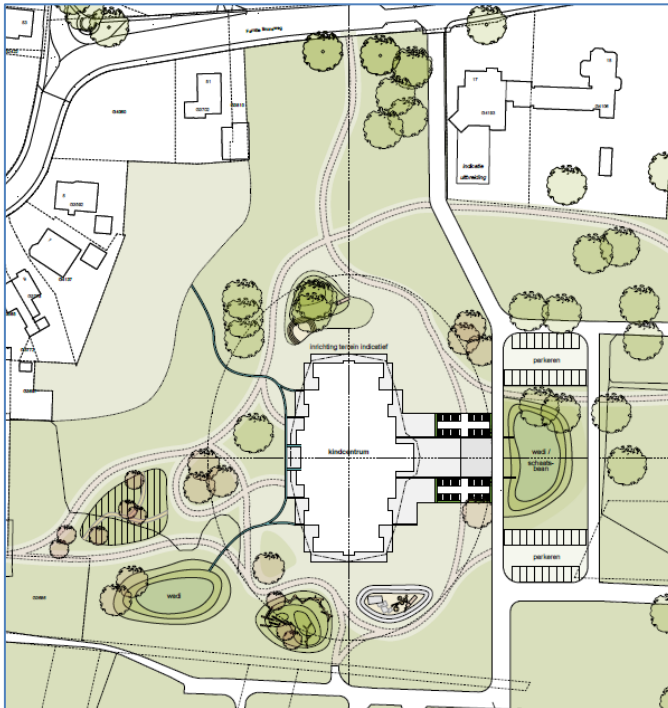
Voor de situering en oriëntatie gelden de volgende uitgangspunten:

- het gebouw is goed zichtbaar vanaf de Familie Bronsweg;
- het gebouw is op de 'kop' van het Groot Bronswijkterrein gesitueerd. Het kindcentrum is ontworpen op een locatie waar eerder het theepaviljoen heeft bestaan. In dezelfde setting en met referentie aan de historie wordt hier nu het gebouw van het kindcentrum voorzien;
- de bebouwing wordt ingepast in de landschapsstructuur van het Engelse landschapspark, zoals dat op het terrein van Groot Bronswijk aanwezig is;
- de bestaande, waardevolle bomen worden zoveel mogelijk gehandhaafd;
- het gebouw is alzijdig, maar de hoofdentree en de centrale ruimte zijn op de oostzijde georiënteerd;
- essentieel voor de positie op het Groot Bronswijkterrein is dat met de entreezone een ruimtelijke relatie wordt gelegd met het omliggende, grotere terrein;

⁶ Bron: Onix NL Architecten, Groningen, 2018.

- de lokalen zijn op de oost- en westzijde georiënteerd, zodat ze een gelijkwaardige kwaliteit hebben. Oogmerk is de flexibiliteit (gebruik van de ruimtes) en toekomstbestendigheid te vergroten.

Het ontwerp voor de situering is in onderstaande figuur 7 opgenomen.

Figuur 7. Situatietekening Kindcentrum (Onix, NL Architecten, 03-2018)

5.2.3. Hoofdvorm en massaopbouw

Voor de hoofdvorm is in de stedenbouwkundige randvoorwaarden uitgegaan van:

- een samengestelde hoofdvorm;
- één bouwlaag met (samengestelde) kap(pen);
- een maximale bouwhoogte van 8,00 m.

5.2.4. Architectuur

Voor de architectuur zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- eigentijdse, moderne architectuur;
- traditionele bouwmaterialen;
- de hoofdentree is helder en duidelijk aanwezig;
- materialen en kleuren worden zorgvuldig op elkaar en de omgeving afgestemd;
- gevelopeningen in maat en schaal worden op elkaar en op het gebouw, afgestemd.

Waar het bestemmingsplan de ruimtelijke hoofdzaken regelt, worden de architectuurzaken met de welstandsnota geregeld.

Inmiddels heeft Libau (adviesinstantie ruimtelijke kwaliteit en cultureel erfgoed) in het kader van de welstandsbeoordeling op grond van de gemeentelijke welstandsnota haar advies uitgebracht (12 april 2018). Uit dit advies blijkt dat de welstandscommissie met waardering van het ontwerp heeft kennisgenomen. Libau constateert dat het ontworpen bouwwerk in de gekozen opzet een goede betekenis geeft aan de ruimte waarin het is gedacht. Op enkele onderdelen van de architectuur worden door Libau suggesties gedaan; deze worden bij de uitwerking van het bouwplan betrokken.

5.2.5. Verkeer en parkeren

Voor het verkeer van en naar het kindcentrum worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- gezond en veilig naar school: zoveel mogelijk lopen en fietsen. Gelet op de afstanden in het dorp is dat goed mogelijk. Voor zover de school ook een functie heeft voor de omgeving, wordt waar nodig voorzien in verkeersmaatregelen.
- scheiden van langzaam verkeer (fietsen, lopen) en autoverkeer bij de entrees naar het schoolplein;
- realiseren van voldoende wachtruimte voor brengende en halende ouders met eventueel een 'smok & vot-voorziening'.

Wat betreft het parkeren wordt - gezien de lokale situatie en landelijk gehanteerde CROW-normen - uitgegaan van 25-33 parkeerplaatsen (voor personeel een achttal parkeerplaatsen en voor halers en brengers 25 parkeerplaatsen). Er kan zo een goede parkeersituatie worden bereikt. De maximale afstand tussen de parkeerplaatsen en de entrees van het integraal kindcentrum zal circa 65 meter zijn. Ook wordt in voldoende stallingsgelegenheid voor fietsen voorzien (± 110 fietsparkeerplaatsen).

5.2.6. Buitenruimtes/ Inpassing in het groen

Voor de inpassing in het groen zijn als uitgangspunten geformuleerd:

- de directe uitloopruidtes rondom het gebouw worden als buitenruimtes ook in educatieve zin bij de school betrokken;
- de landschappelijke inpassing van de nieuwe school hangt nauw samen met de inpassing in het parkgebied van het terrein van Groot Bronswijk;
- het landschap loopt door tot aan het gebouw. Wanneer erfafscheidingen noodzakelijk zijn, zijn deze groen en laag (eventueel gecombineerd met hekwerk);
- het schoolterrein is openbaar en heeft een logische ontsluiting op het openbare parkgebied.

5.2.7. Duurzaamheid

Voor duurzaamheid zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- het nieuwe schoolgebouw dient zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame materialen, natuurlijke luchtzuivering en constructies die 'aardbevings-

bestendig' zijn. Uitgangspunt bij dat laatste is een bouwwijze volgens het beginsel 'near collapse'⁷: een technische term waarbij wordt bepaald of de constructie sterk genoeg is, dat het gebouw niet bezwijkt en de bewoner veilig uit het pand kan komen;

- uitgangspunt is verder de bouw te realiseren volgens de richtlijnen van een zogenaamd "Bijna Energieneutraal Gebouw";
- verder wordt gewezen op de recente *Wet voortgang energietransitie* op grond waarvan de gasaansluitplicht voor kleingebruikers bij nieuwbouw is geschrapt. Omdat netbeheerders alleen wettelijke taken mogen uitvoeren, betekent deze wetswijziging in concreto een verbod op aardgas bij nieuwbouw. Het nieuwe kindcentrum zal gasvrij worden gebouwd. Daarin wordt niet alleen in het ontwerp van het gebouw rekening gehouden, ook zullen voorzieningen als een gebouwtje voor een warmtepomp moeten worden gebouwd. In de planregels wordt daarmee rekening gehouden.

Samengevat: de stedenbouwkundige randvoorwaarden en de uitwerking daarvan vormen de onderlegger voor dit bestemmingsplan.

⁷ Bron: Nationaal Coördinator Groningen, 2017.

6. EFFECTEN OP/VAN DE OMGEVING EN RANDVOORWAARDEN

6. 1. Algemeen

Zoals uit het vorige hoofdstuk naar voren is gekomen, is de locatie van het terrein Groot Bronswijk als meest geschikt aangemerkt voor de bouw van het nieuwe kindcentrum. De gemeenteraad van Delfzijl heeft op 30 maart 2017 daartoe besloten en tevens de middelen daarvoor gereserveerd.

Voorts is op grond van het *Besluit milieueffectrapportage* (m.e.r.) een vormvrije m.e.r.-beoordeling naar de milieueffecten uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van de deelonderzoeken die later in dit hoofdstuk aan de orde komen.

Gelet op de aard en relatief beperkte omvang van het project, de plaats hiervan en de kenmerken van de potentiële effecten wordt geconcludeerd dat er geen belangrijke negatieve milieugevolgen aan de orde kunnen zijn die het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure rechtvaardigen.

Uit de meer specifieke toetsing aan de verschillende omgevingsaspecten blijkt deze locatie ook vanuit milieu, water en omgevingsbeleid geschikt te zijn.

6. 2. Landschappelijke inpassing

In het vorige hoofdstuk is aangegeven op welke wijze door middel van landschapsmaatregelen een zo goed mogelijke inpassing wordt bereikt. Er wordt rekening gehouden met de inpassing in de structuur van het Engelse landschapspark. In hoofdstuk 5 zijn deze maatregelen toegelicht.

6. 3. Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure *Bedrijven en milieuzonering* (2009). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Op basis van de brochure heeft een basisschool milieucategorie 2. Voor een basisschool geldt een richtafstand van minimaal 30 meter tot aan milieugevoelige functies. Met de bouw van het kindcentrum wordt daar ruimschoots aan voldaan. De afstand tot aan de woonbebouwing van de Familie Bronsweg - Hoofdweg is 60 meter of meer. De gronden ten westen van het kindcentrum zullen een onbebouwd karakter behouden (als groene buffer). In het bestemmingsplan is dat vastgelegd.

6. 4. Bodem

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn, dat er geen risico's voor de

volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het plangebied. Voor het terrein is reeds eerder bodemonderzoek uitgevoerd⁸.

Recent is daarnaast aanvullend onderzoek gedaan⁹. Dit onderzoek moet worden gezien als actualisatie op de onderzoeken die eerder voor het gebied zijn uitgevoerd.

Zo is de locatie vanaf 2009 tot 2013 in gebruik geweest als tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten. Voorafgaand is een zogenaamd nulonderzoek uitgevoerd en na het verwijderen van woonunits en bijbehorende gebouwen is voor de locatie als geheel een eindonderzoek uitgevoerd.

Uit het nulonderzoek van 2009 is gebleken dat geen noemenswaardige verontreiniging in zowel de ondergrond als de bovengrond aanwezig is. Ook daarna, tijdens de ingebruikname tijdens de periode 2009-2013, hebben geen werkzaamheden plaatsgevonden of zich calamiteiten voorgedaan waarbij de bodem verontreinigd is geraakt.

Geconcludeerd is dat de bodemkwaliteit daarmee voldoende is onderzocht en geen belemmering vormt voor de toekomstige bestemming; dit met uitzondering van de parameter 'asbest'. Dit aspect is in het nieuwe onderzoek meegenomen. Samenvattend wordt in dit onderzoek geconcludeerd dat de bodem van het terrein geen belemmering vormt voor de ontwikkeling van de locatie tot kindcentrum.

Verder wordt opgemerkt, dat de regels van het *Besluit bodemkwaliteit* gelden bij het afgraven van niet sterk verontreinigde grond en bij het vinden van een nieuwe toepassingslocatie ervan (binnen of buiten de gemeente):

- bij de werkzaamheden vrijkomende grond dient zoveel mogelijk op het kadastraal perceel hergebruikt te worden. Bij eventuele aan- of afvoer van (herbruikbare) grond en/of bouwstoffen gelden de regels van het *Besluit bodemkwaliteit*;
- eenieder die op of in de bodem handelingen verricht en die weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door die handelingen de bodem kan worden verontreinigd of aangetast, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem/haar kunnen worden gevergd om die verontreiniging of aantasting te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk ongedaan te maken

6. 5. Water

Van groot belang voor de ruimtelijke ordeningspraktijk is de wettelijk verplichte 'watertoets'. De watertoets kan worden gezien als een procesinstrument dat moet waarborgen dat gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder.

⁸ Nulsituatie bodemonderzoek tijdelijke huisvesting Eemshaven "Groot Bronswijk" te Wagenborgen, Van der Wiel Infra & Milieu, nr. 810961, 15-01-2009 en Eindsituatie bodemonderzoek "Groot Bronswijk" te Wagenborgen, Envisio Ingenieursbureau, nr. 140031, 23-01-2014.

⁹ Verkennend asbestbodemonderzoek en onderzoek verhardingswegen Groot Bronswijk te Wagenborgen, Envisio Ingenieursbureau, Drachten, 28-11-2017.

Het plangebied ligt in het beheersgebied van waterschap Hunze en Aa's.
Algemene principes van het waterbeleid verlopen via een tweetal tritsen:

- waterkwantiteit: vasthouden-bergen-afvoeren;
- waterkwaliteit: schoonhouden-scheiden-zuiveren.

Algemeen is bij toename van het verhard oppervlak compensatie nodig in de vorm van waterberging. Als vuistregel geldt dat het extra te realiseren wateroppervlak gelijk is aan 10% van de toename van het verhard oppervlak. Bij het creëren van de benodigde berging onderscheidt het waterschap een driedeling die achtereenvolgens moet worden doorlopen:

1. de waterberging wordt binnen hetzelfde plangebied gerealiseerd;
2. de waterberging wordt binnen hetzelfde peilgebied gerealiseerd;
3. de waterberging wordt in een aanliggend, benedenstrooms peilgebied gerealiseerd.

De volgende uitgangspunten zijn van belang:

kwantitatief:

Aan de normstelling voor de benodigde waterberging kan worden voldaan. In de gehouden watertoets is voor nieuwe bebouwing en verharding uitgegaan een toename van circa 3000 m². Door middel van het creëren van wadi's/waterbergingen kan worden voorzien in een benodigde waterberging van ten minste 10% (circa 300 m²). Zie verder de resultaten van de watertoets (bijlage 1). In beginsel dient de waterberging te worden opgenomen binnen het bestemmingsplangebied waar de nieuwe voorziening wordt geregeld. Binnen dit plangebied wordt daarvoor de ruimte geboden. Wat betreft de planologische regeling is binnen de bestemmingen 'Maatschappelijk' en 'Groen' rekening gehouden met de aanwezigheid of aanleg van waterlopen. Ook de aanleg van wadi's is mogelijk gemaakt.

Met het waterschap Hunze en Aa's heeft in het kader van het bestemmingsplan overleg plaatsgevonden. Zie voor de resultaten de Reactienota in bijlage 5 bij deze toelichting.

Het waterschap heeft op de volgende punten gewezen:

Vanwege de toename van verhard oppervlakte van 3.000 m², dient een extra waterberging met een minimale capaciteit van 236 m³ te worden gerealiseerd.

Zoals opgemerkt wordt rekening gehouden met de aanleg van wadi's die ten minste een waterbergende capaciteit van 236 m³ zullen hebben. Er zal bij de wadi's sprake zijn van een bescheiden diepte, die - afhankelijk van het seizoen - maximaal 20 cm zal bedragen. Daarmee ontstaat een capaciteit aan waterberging die ruimschoots aan de eisen van het waterschap voldoet. Aanvullend kan nog worden opgemerkt, dat de toename van verharding vanwege de benodigde parkeerruimte op een passende wijze plaatsvinden. Gedacht wordt aan toepassing van een open verharding, met mogelijkheden voor infiltratie.

Bovendien treedt er niet alleen een toename van verharding op, maar is er door het opruimen van oude asfaltverhardingen in het gebied ook sprake van een afname.

kwalitatief:

Over het aspect van waterkwaliteit wordt nagegaan op welke wijze op het bestaande stelsel aan de Familie Bronsweg kan worden aangesloten. Een mogelijke capaciteitsvergroting wordt onderzocht. Het nieuwe plangebied zal een gescheiden rioolstelsel kennen.

6. 6. Luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de grenswaarden op het gebied van de luchtkwaliteit vastgelegd. Daarbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM10) van belang.

Een plan dat slechts in zeer beperkte mate bijdraagt aan luchtverontreiniging is op grond van het besluit 'niet in betekenende mate' (NIBM) vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden. Een plan komt hiervoor in aanmerking als het voor minder dan 3% van de grenswaarden voor NO₂ en PM10 bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Alleen bij een toename van enkele honderden verkeersbewegingen per dag wordt hier niet aan voldaan. Daar is hier geen sprake van. Het gaat bij het nieuwe kindcentrum feitelijk om vervanging en samenvoeging van onderwijsvoorzieningen die nu elders in het dorp zijn gehuisvest. Door de nieuwe situatie wordt de luchtkwaliteit in zijn geheel niet significant minder dan in de bestaande situatie. Het omgevingsaspect luchtkwaliteit levert dan ook geen belemmeringen op voor het realiseren van het nieuwe kindcentrum.

6. 7. Geluid

In het kader van de milieuzonering werd het geluid (inrichtingslawaaï) al besproken. Andersom is het nieuwe integraal kindcentrum met aanverwante functies ook een geluidgevoelige functie wanneer het gaat om weg- en verkeerslawaaï.

Op grond van de Wet geluidhinder geldt langs wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/u, spoorwegen en inrichtingen die "in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken", een geluidzone.

Bij ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd.

Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag - in de meeste gevallen de gemeente - hogere grenswaarden vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd. Bij de vaststelling van hogere grenswaarden moet worden afgewogen of bronmaatregelen of maatregelen in de overdrachtssfeer kunnen worden getroffen.

Ten noorden van het plangebied ligt de Familie Bronsweg, waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/u geldt. Daarmee heeft deze weg geen wettelijke geluidzone.

Ten oosten ligt een 80 km/u-weg, de N362 (de weg Delfzijl-Scheemda).

Bij de wegen met een maximumsnelheid van 50 km/u of meer in buitenstedelijk gebied is de wettelijke geluidzone 250 meter. De afstand van het nieuwe kindcentrum tot aan de weg bedraagt evenwel ruim een kilometer, zodat er geen sprake is van belemmeringen vanuit de N362.

Het kindcentrum zelf wordt ontsloten door een aftakking van de Familie Bronsweg; deze zal een functie voor bestemmingsverkeer hebben.

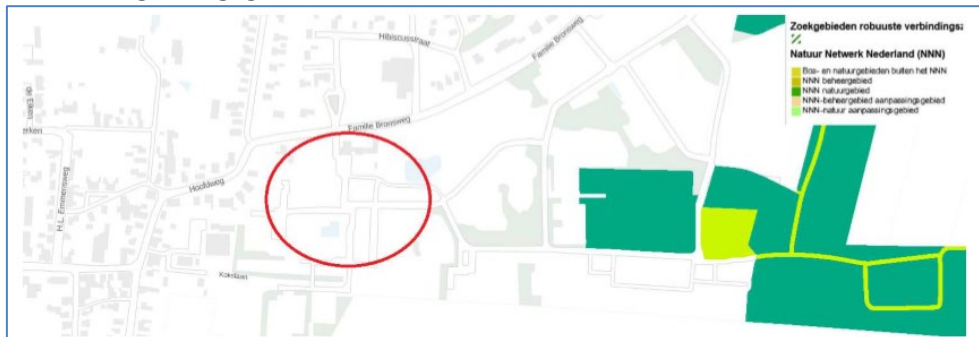
6. 8. Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan moet met het oog op de natuurbescherming rekening worden gehouden met de Natuurbeschermingswet. Hierbij moet worden aangetoond dat als gevolg van de geplande activiteiten de gunstige staat van instandhouding van waardevolle dier- en plantensoorten niet in het geding komt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Om de ecologische waarden in beeld te krijgen is er ecologisch veldonderzoek verricht¹⁰. Zie bijlage 2.

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van het *NatuurNetwerk Nederland* (eerder: Ecologisch Hoofdstructuur).

In de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van gronden die horen tot het NatuurNetwerk Nederland. In figuur 8 is een fragment van de Omgevingsverordening weergegeven.

Figuur 8. Uitsnede kaart Natuur, Omgevingsverordening Groningen

Soortenbescherming

Op grond van de Wet Natuurbescherming geldt een algemeen verbod voor het verstoren en vernietigen van beschermde plantensoorten, beschermde diersoorten en hun vaste rust- of verblijfplaatsen. Onder voorwaarden is ontheffing van deze verbodsbepalingen mogelijk. Voor soorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrictlijn en een aantal Rode-Lijst-soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

Uit het ecologisch onderzoek komt het volgende naar voren:

- binnen het plangebied is sprake van broedgelegenheid voor diverse (niet-jaar-rond beschermde) vogelsoorten. Als geen werkzaamheden in het broedseizoen

¹⁰ Quick scan Wet Natuurbescherming Familie Bronsweg te Wagenborgen, Milieuadviesbureau Ecoreest, projectnr. 171112, Appingedam, 04-08-2017.

plaatsvinden (globaal: van 1 maart tot 1 september), of als werkzaamheden vóór het broedseizoen starten en doorlopen tot in het broedseizoen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Indien binnen deze periode ontwikkelingen starten, moet voorafgaand de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog;

- voor de overige te verwachten diersoorten gaat het om algemene soorten, waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing nodig is;
- de zorgplicht is wel van toepassing: nadelige gevolgen voor flora en fauna moeten zoveel mogelijk worden voorkomen;
- grote bomen hoeven niet of nauwelijks te worden gerooid.

Samenvattend kan worden gesteld dat het bestemmingsplan vanuit overwegingen van ecologie realiseerbaar is, waarbij met een aantal zorgmaatregelen rekening moet worden gehouden.

6. 9. Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

Ter implementatie van het Verdrag van Malta, is de (voormalige) Monumentenwet gewijzigd. Deze wet is in 2016 in de Erfgoedwet opgenomen.

Er is bepaald dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van gemeentelijk of provinciaal beleid bepaald. De gemeente Delfzijl heeft een archeologische advieskaart opgesteld. Op basis van deze kaart blijkt dat er in het plangebied sprake is van een lage verwachtingswaarde. Wel loopt de aanduiding "historische kern" door tot in een deel van het plangebied. Het betreft hier een globale aanduiding. Uit advies van Libau is inmiddels gebleken dat geen (bureau-)onderzoek nodig is. Zie eerder in hoofdstuk 3.4.2. Overigens is de grond in het plangebied vanwege de eerdere bebouwing voor Groot Bronswijk reeds geroerd.

Cultuurhistorie

Op grond van het *Besluit ruimtelijke ordening* moet in de toelichting van een bestemmingsplan worden beschreven op welke manier rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden in het plangebied. Dit aspect is eveneens in hoofdstuk 3 meegenomen op basis van de gemeentelijke kaart voor cultuurhistorie. Binnen het plangebied zijn geen beperkingen.

Geconcludeerd kan worden dat archeologie en cultuurhistorie geen belemmeringen opleveren voor het realiseren van de het nieuwe kindcentrum.

6. 10. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om de beheersing van risico's die kunnen ontstaan bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De wetgeving is erop gericht om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen.

De normen hieromtrent zijn vastgelegd in het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi), het *Besluit externe veiligheid buisleidingen* (Bevb) en het *Besluit externe veiligheid transportroutes* (Bevt). Hoewel het bij dit bestemmingsplan primair gaat om een concentratie van reeds elders aanwezige voorzieningen, dient de nieuwe locatie aan het aspect van externe veiligheid getoetst te worden.

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Er wordt getoetst aan twee normen: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Voor het plaatsgebonden risico geldt een kans van 10^{-6} als grenswaarde. Dit betekent dat binnen de zogenaamde PR 10^{-6} contour geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden opgericht. Voor de ontwikkeling van nieuwe, beperkt kwetsbare objecten geldt deze norm als streefwaarde.

Figuur 9. Uitsnede risicokaart

Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is vastgelegd in het Bevi. De Risicokaart Groningen (figuur 9) toont een overzicht van mogelijke risicovolle bronnen. Het betreft de locatie van de JPB-groep, provinciale wegen en enkele aardgastransportleidingen. De Omgevingsverordening Groningen geeft aan welke tracés horen tot het provinciaal basisnet. Voor Wagenborgen zijn dat de ten oosten van het dorp gelegen N362 en de ten zuidwesten van het dorp lopende weg (N982) richting Siddeburen-Slochteren. Zie navolgende figuur 10.

De planlocatie ligt ruim buiten de zones die in het provinciaal basisnet worden onderscheiden (200 m is de zone waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico aan de orde is).

Verder liggen op enige afstand van de het dorp hogedruk-aardgastransportleidingen. Deze vallen onder het *Besluit externe veiligheid buisleidingen*.

Figuur 10. Uitsnede Omgevingsverordening, kaart veiligheid en milieu (provinciaal basisnet)

De Omgevingsdienst Groningen heeft over het aspect 'externe veiligheid' advies uitgebracht (bijlage 3), terwijl de Veiligheidsregio Groningen over de aspecten 'bestrijdbaarheid' en 'zelfredzaamheid' heeft geadviseerd (bijlage 4). Het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van risicovolle inrichtingen, risicovolle transportassen en risicovolle transportleidingen zijn onderzocht. De belangrijkste constatering en te nemen maatregelen voor de verantwoording van het groepsrisico zijn als volgt samengevat:

- in en in de nabijheid van het plangebied zijn geen risicovolle transportroutes en geen risicovolle transportleidingen gelegen waarvan het invloedsgebied reikt tot over het plangebied;
- de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van JPB-groep reikt niet tot het kindcentrum Wagenborgen;
- de JPB-groep heeft een invloedsgebied van 5.928 m en dat ligt over het plangebied.

Groepsrisico

- het berekende groepsrisico van de JPB-groep in de huidige situatie is gelegen onder de oriënterende waarde;
- voor de toekomstige situatie geldt dat het groepsrisico, door invulling van het kindcentrum Wagenborgen met ± 250 personen, op zeer grote afstand van de JPB-groep geen gevolgen heeft.

Uit de beoordeling van de bestrijdbaarheid adviseert de Veiligheidsregio Groningen te zorgen voor een tweezijdige bereikbaarheid van het kindcentrum voor hulpvoertuigen en adequate bluswatervoorzieningen te realiseren.

Uit de beoordeling van de aspecten zelfredzaamheid adviseert de Veiligheidsregio Groningen een adequate BHV-organisatie op te laten richten door de initiatiefnemer, de toekomstige gebruikers te informeren wat te doen bij een ramp en de bevolking bij een ramp ook op een andere wijze te alarmeren dan met de WAS-sirenes (bijvoorbeeld via calamiteitenzenders, NL-Alert, geluidswagens, sociale media et cetera).

Ongeacht de inzet van de gemeente Delfzijl en de hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken zal er altijd sprake zijn van een restrisico. Immers, de kans op een ongeval, hoe klein dan ook, blijft altijd aanwezig. Alles overwegende wordt door de Omgevingsdienst Groningen geconcludeerd dat vanuit oogpunt van externe veiligheid het verantwoord is om het bestemmingsplan kindcentrum Wagenborgen vast te stellen. Het restrisico is in dit kader aanvaardbaar.

Planologisch wordt rekening gehouden met de geadviseerde tweezijdige bereikbaarheid van het kindcentrum. Zo is het plangebied vanaf de Familie Bronsweg bereikbaar en in noodgevallen ook via de fietspaden die vanaf deze weg in zuidelijke richting het gebied insteken. Daarnaast is de Koksiaan aan de westzijde een route die in geval van calamiteitssituaties door hulpvoertuigen gebruikt kan worden. Het eerste deel is verhard, het tweede deel is afgeschermd door een paaltje. Bij de verdere planuitwerking wordt bekeken hoe in voorkomende gevallen de bereikbaarheid vanaf de westzijde gewaarborgd kan worden.

6. 11. Aardbevingsbestendig bouwen

Bij de nieuwbouw zullen de mogelijkheden om aardbevingsbestendig te bouwen een belangrijk item vormen. Een veilig gebruik voor kinderen en andere gebruikers staat voorop. In het ontwerp van het gebouw wordt dit aspect meegenomen. Zie eerder hoofdstuk 5.2.7.

Samenvattend kan worden gesteld dat het nieuwe kindcentrum aardbevingsbestendig zal worden gebouwd waarbij rekening zal worden gehouden met de meest actuele richtlijnen.

6. 12. Kabels en leidingen

Bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Hier gelden beperkingen voor ingrepen in de bodem. Daarnaast zijn zones, bijvoorbeeld rondom hoogspanningsverbindingen, straalpaden en radarsystemen van belang. Deze vragen vaak om het beperken van gevoelige functies of de hoogte van bouwwerken. Voor ruimtelijke plannen zijn alleen de hoofdleidingen van belang. De kleinere, lokale leidingen worden bij de uitvoering door middel van een Klic-melding in kaart gebracht.

In en rondom het plangebied liggen geen hoofdleidingen die moeten worden voorzien van een planologische regeling.

7. TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN

7. 1. Het juridisch systeem

Het bestemmingsplan voldoet aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen conform de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden.

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

Voor de juridische regeling is de stedenbouwkundige opzet, zoals in hoofdstuk 5 beschreven, de onderlegger. Daarbij zijn de bepalende ruimtelijke elementen, zoals de ligging van het bouwvlak en de beoogde verkeerssituatie, vastgelegd, maar is wel met een zekere flexibiliteit rekening gehouden (zoals ten aanzien van de inrichting van de bijbehorende onbebouwde ruimtes voor spelen, verkeer en verblijf, parkeren et cetera).

Qua plangrens is daarnaast aan de west- en noordzijde aangesloten op de aanwezige dorpsfuncties zoals opgenomen in het bestemmingsplan Wagenborgen - 2017.

7. 2. Toelichting op de bestemmingen

7.2.1. Groen

Deze bestemming is gelegd op de gronden rond het nieuwe kindcentrum. Het behoud van het onbebouwde, groene karakter staat voorop, waaronder waardevolle bomen. Het betreft een deel van de gronden die horen tot het oorspronkelijke parkgebied van Groot Bronswijk. Binnen de bestemmingsomschrijving is hiermee rekening gehouden. In ondergeschikte mate zijn bijbehorende voorzieningen als paden, speelvoorzieningen en dergelijke binnen de bestemming mogelijk. Een dergelijke omschrijving geeft enige ruimte om – naast de hoofdfunctie – ook in beperkte mate andere functies mogelijk te maken, functies die soms nu al aanwezig zijn, dan wel in de nabije toekomst kunnen worden toegestaan.

7.2.2. Maatschappelijk

De locatie die in dit bestemmingsplan centraal staat, is bestemd als ‘Maatschappelijk’. Met deze bestemming wordt het nieuwe kindcentrum geregeld, waarbij naast onderwijsvoorzieningen ook andere kindvoorzieningen en sociaal-culturele en

sportfuncties zijn opgenomen. Daarnaast is rekening houden met pleinen en speelvoorzieningen, groen en verharde ruimtes.

Voor het kindcentrum is een bouwvlak aangegeven. Dit biedt een zekere mate van flexibiliteit om de definitieve bouw mogelijk te maken, maar is wel afgestemd op de gekozen locatie. De (maximale) bouwhoogte is op de verbeelding weergegeven. Bouwwerken zijn toegestaan in de vorm van erf- en terreinafscheidingen en vlaggenmasten. De planregels voorzien in de mogelijkheid voor fietsenstallingen en buitenbergingen buiten het hoofdgebouw alsmede een gebouwtje voor een warmtepomp.

7.2.3. Verkeer-Verblijfsgebied

Het kindcentrum wordt ontsloten vanaf de Familie Bronsweg. De beoogde ontsluiting is geregeld onder de bestemming Verkeer-Verblijfsgebied. Ook de parkeerplaatsen aan de oostzijde van deze ontsluiting worden met de bestemming geregeld. Onder deze bestemming zijn tevens meegenomen de Koksiaan aan de zuidzijde en een langzaam verkeersverbinding vanaf de Familie Bronsweg. Daarmee wordt tevens de tweezijdige bereikbaarheid planologisch tot uitdrukking gebracht.

7.2.4. Waarde- glaciële rug

Wagenborgen is op een glaciële rug gelegen. De Omgevingsverordening van de provincie Groningen geeft aan dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op dergelijke gronden regels bevat die gericht zijn op de bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid daarvan. In concrete betekent dit dat diepe grondbewerkingen (diepploegen, afgraven, afschuiven van de glaciële rug) aan een vergunning zijn gebonden, net als activiteiten ten behoeve van houtteelt en/of de aanleg van bos of boomgaarden. Met dit bestemmingsplan wordt hiermee rekening gehouden.

8. UITVOERBAARHEID

8. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het plan voor kindcentrum te Wagenborgen is het resultaat van een uitgebreid proces met betrokken maatschappelijke organisaties, zowel de regionale onderwijsbesturen (Stichting Primair Onderwijs Noordkwartier, Stichting Openbaar Onderwijs Marenland) als organisaties uit de dorpen zelf. Dat heeft geleid tot een breed draagvlak voor een nieuwe voorziening op de locatie op het terrein van Groot Bronswijk. Het belang van een snelle realisering wordt daarbij benadrukt. Bij de planvorming is ook de gemeenteraad op belangrijke momenten betrokken, in het bijzonder in het kader van de planning voor de huisvesting van nieuwe scholen (*Programmaplan scholen Delfzijl*). De gemeenteraad beslist daarnaast in het kader van de ruimtelijke ordening over de vaststelling van dit bestemmingsplan.

Meer in het bijzonder is rechtstreeks en in positieve zin gesproken met omwonenden over de oplossing zoals die in dit bestemmingsplan is opgenomen. Er is hiertoe een verkeers- en gebiedscommissie in het leven geroepen. Gesproken is over de locatiekeuze en de wijze van inpassing in het gebied. Het overleg heeft ertoe geleid dat de voorgenomen locatie iets in zuidoostelijke richting is opgeschoven. Verder is specifiek aandacht besteed aan een goede en veilige verkeerssituatie. Ten behoeve daarna is een enquête gehouden naar mogelijke knelpunten en te nemen maatregelen. Voor zover ruimtelijk relevant zijn deze in het plan opgenomen. Waar dat niet het geval is, worden ze bij de uitvoering betrokken.

Daarnaast wordt overeenkomstig artikel 3.1.1 van het *Besluit ruimtelijke ordening* (Bro) ten aanzien van een bestemmingsplanprocedure vroegtijdig overleg gevoerd met de betrokken adviespartners en overheden (provincie Groningen, waterschap Hunze en Aa's, Omgevingsdienst Groningen, Veiligheidsregio Groningen).

Overeenkomstig de gemeentelijke inspraakverordening is het voorontwerpbestemmingsplan voor eenieder ter inzage gelegd (19 april-30 mei 2018). De ingekomen inspraak- en overlegreacties zijn verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan. In de reactienota in bijlage 5 bij deze toelichting wordt daarvan verslag gedaan.

Het ontwerpplan is vervolgens gedurende zes weken (23 augustus tot en met 3 oktober 2018) ter inzage gelegd overeenkomstig afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waarbij eenieder in de gelegenheid is gebracht zienswijzen in te dienen. Er zijn tijdens deze periode geen zienswijzen ontvangen. Het bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld.

8. 2. Economische uitvoerbaarheid

Voor de uitvoerbaarheid van het plan is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de wijze van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Over de financiering van het kindcentrum zijn in de samenwerkingsovereenkomst tussen betrokken partijen (gemeente, schoolbesturen, NAM) afspraken gemaakt.

===